

DRAAIKRACHT

*Het rad voor wie niet radeloos
aan een diverse Chirogroep wil werken*

Chirojeugd-Vlaanderen vzw

Kipdorp 30 | 2000 Antwerpen

[Tel.] 03-231 07 95 [Fax] 03-232 51 62

[E-mail] info@chiro.be [Site] www.chiro.be

COLOFON

Werkten deze methodiek uit: Wim Billet, Andy Demeulenaere,
Ellen Dereymaker, Justine Hollevoet,
Annelies Van Vlaenderen,
Machteld Visser, Veerle Sey,
Ilse Neyrinck, Sofie Neyens

Illustraties: Tine Deduytschaever

Met dank aan: Chiro Beervelde en Chiro Emelgem
voor het testen van het spel,
Mira Van Olmen

voor het geven van feedback

Taalcorrectie: Bart Boone

Vormgeving: Saskia Rogge

Drukkerij: De Wrikker

D/2006/2909/11

INLEIDING

Met dit spel ga je na of jouw leidingsploeg het ziet zitten om te werken aan een meer diverse en toegankelijke Chirogroep.

Je bekijkt eerst hoe elke leid(st)er zelf tegenover bepaalde kinderen en jongeren staat. Want in de leidingsploeg kunnen er natuurlijk verschillende meningen leven. Om te beslissen wat je als Chirogroep kunt en zult doen, moet je op de hoogte zijn van wat iedereen denkt en het gesprek eerst grondig onderling voeren. In deze methodiek hebben we de zaken scherp gesteld door 'diversiteit' en 'toegankelijkheid' vooral toe te spitsen op kinderen en jongeren met een handicap, van etnisch andere afkomst of uit een (kans)armer gezin.

Aan de hand van het 'draaikracht'-spel zoek je uit hoe sterk jouw ploeg zich nu al voelt. Denk je dat je het aankunt om meer inspanningen te doen om moeilijker bereikbare kinderen en jongeren in jouw groep op te nemen? Misschien is je leidingsploeg momenteel niet groot genoeg of leven er nog duizenden vragen over hoe je diversiteit in specifieke situaties aanpakt? Inschatten wat jouw ploeg aankan, is misschien wel de meest belangrijke stap naar een diverse Chirobevolking.

En als blijkt wat jouw ploeg wil en kan, dan bepaal je samen welke acties je zult opnemen. Wat kun je doen om kinderen en jongeren te bereiken en te behouden? Aan het einde van het spel ben je als ploeg heel wat tips rijker. De ene tip is gemakkelijk waar te maken, de andere vraagt méér moeite of een langetermijnplanning. Meer informatie, adressen van organisaties en nog méér tips kun je ook vinden in de brochure "Kommommerin". Vraag ze aan via diversiteit@chiro.be.

'DRAAIKRACHT'

De titel 'draaikracht' verwijst naar het begrip 'draagkracht'. Met de draagkracht van een leidingsploeg bedoelen we de mate waarin de ploeg sterk genoeg is om nu en in de toekomst de nodige inspanningen te doen om bepaalde leden te bereiken en te behouden. Het is belangrijk dat een ploeg goed nadenkt over wat ze aankan en dat ze haar doelstellingen daaraan aanpast.

SPELUITLEG

Opwarmertje: Wie zit er in je groep?

1. DOEL

We gaan na wie er zoal in jouw Chirogroep zit en wie niet. Hebben jullie leden veel verschillende achtergronden? Bereik je bepaalde groepen wel of niet?

2. VOORBEREIDING

Neem de foto in de bijlage bij de hand.

3. SPELEN

- ▶ Vertel de rest van de ploeg dat je eerst een opwarmertje doet, dat hoeft niet lang te duren.
- ▶ Vraag aan de leidingsploeg de foto aandachtig te bekijken. Er staan mensen met zeer verschillende achtergronden op.
- ▶ Voer aan de hand van de foto een kort gesprekje. Je kunt vragen stellen als:
  - ▷ Wie van de kinderen en jongeren op de foto zou in de buurt kunnen wonen?
  - ▷ Wie van hen zou er naar de Chiro kunnen komen?
  - ▷ Wie bereik je waarschijnlijk helemaal niet? Wat zou daarvan de oorzaak kunnen zijn?
  - ▷ Wie wil je graag wel nog bereiken? Waarom?

Deel 1: het eigenlijke draaikrachtspel

1. DOEL

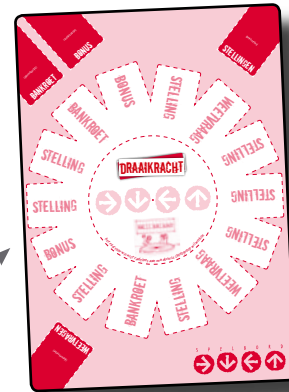
Het draaikrachtspel heeft twee doelen.

Het **speldoel** is om, zoals in het Rad van Fortuin, als speler het juiste woord te raden. Als dat gebeurt, is er applaus.

Daarnaast is er het **werkelijke doel** van het spel: jouw leidingsploeg ontdekt hoe de ploeg staat tegenover het idee van een toegankelijke Chirogroep. Daarbij worden heel wat vragen in overweging genomen. De belangrijkste zijn: Willen jullie daar werk van maken? En kunnen jullie daar ook werk van maken, zonder in overdrive te gaan? Kortom: heeft de ploeg genoeg

draagkracht? Het gesprek in de leidingsploeg kan een eerste aanzet zijn tot actie.

2. VOORBEREIDING

Plooi het papier met de tekening van **het rad** open (zie bijlage) (dat is in A3 zodat het groot genoeg is om met een leidingsploeg rond te zitten) en maak het eventueel vast op een stuk karton.

Maak een gaatje in het midden van het rad, door papier en karton.

Maak **de wijzer** vast met een splitpen door het gat dat je net maakte.

Test of de wijzer goed kan draaien wanneer je er met je vingernagel tegen tikt. Eventueel moet je het gaatje of de splitpen wat aanpassen.

Knip alle kaartjes uit op de stippellijn.

Neem de **bonuskaartjes** (oranje) en leg ze op het vakje 'bonus'.

Neem de **bankroetkaartjes** (groen) en leg ze op het vakje 'bankroet'.

Kies voor de **stellingen** en de **weetvragen** welke 'doelgroepen' je in het spel opneemt:

- ▷ Kinderen en jongeren met een handicap of
- ▷ allochtone kinderen en jongeren of
- ▷ maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren of
- ▷ alle mogelijke combinaties van die drie.

❗ *Onderaan op de kaartjes met stellingen en weetvragen kunnen jullie telkens merken over welke doelgroep(en) ze gaan.*

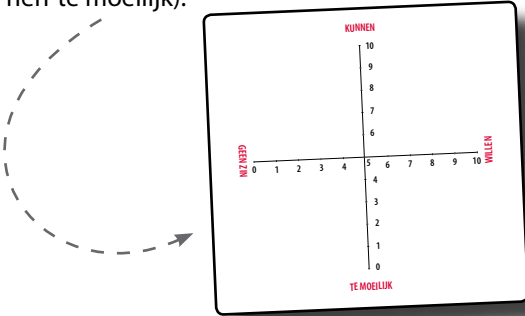
Schud de kaartjes met **algemene weetvragen** (blauw) en die met vragen over de gekozen 'doelgroep(en)' door elkaar en leg ze op het vakje 'vraag'.

Schud de kaartjes met **algemene stellingen** (geel) en die met stellingen over de gekozen 'doelgroep(en)' door elkaar en leg ze op het vakje 'stelling'.

Kies woorden uit 'de lijst met woorden om te raden' (in deze bundel opgenomen). Neem een flap en maak een

reeks van horizontale streepjes, evenveel als het aantal letters van het eerste te zoeken woord.

Leg het blad met het **assenstelsel** klaar. Hierop staan twee assen die elkaar kruisen (willen-geen zin én kunnen-te moeilijk).

Hou als spelleid(st)er deze bundel met speluitleg zeker bij de hand, want je moet later aan de hand van de richtvragen verder werken. Ook de antwoorden op de weetvragen staan in deze bundel.

Leg deodorant, verkleedkledij, een walkman met luide muziek, eten en drinken klaar voor de bonus- en bankroetkaartjes.

de ploeg reageren. Als spelleid(st)er kun je 'input' brengen door middel van de richtvragen bij de stellingen (als bijlage in deze bundel). Belangrijk voor je opnieuw aan het rad draait (en je naar een andere stelling/vraag overgaat) is de positionering op het assenstelsel. Daarvoor stel je als spelleid(st)er telkens de positioneringsvragen, waarbij telkens twee dingen centraal staan:

- ▶ Wil de ploeg inspanningen leveren, hieraan werken, hier iets tegen doen? (willen/geen zin)
- ▶ Is het haalbaar met de ploeg die er nu is? Kan de ploeg zichzelf versterken om aan toegankelijkheid te werken of niet? (kunnen/te moeilijk)

Kies na het gesprek als ploeg samen een waarde:

- ▶ van 1 tot 10, waarbij 1 te moeilijk/niet kunnen is en 10 kunnen;
- ▶ van 1 tot 10, waarbij 1 geen zin hebben/niet willen is en 10 willen.

Duid die waarden met een bolletje aan op het assenstelsel (zie bijlage) én zet er het nummer van de stelling bij, zo weet je nadien nog waarover het ging.

Klaar? Tijd om te spelen! Draaien maar!

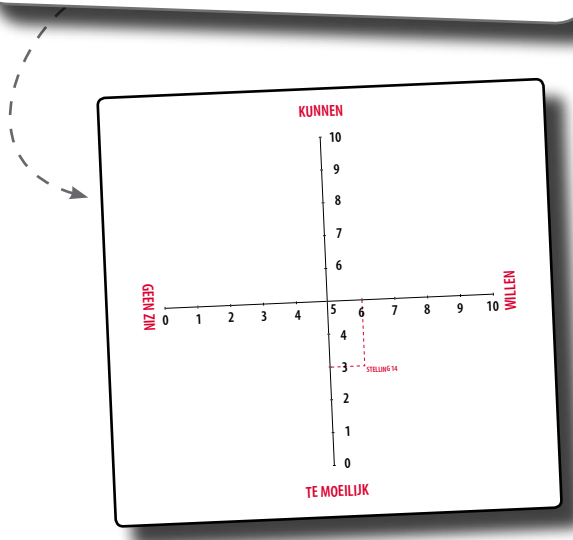
3. SPELEN

De speler links van de spelleid(st)er draait aan de wijzer.

- ▶ Wanneer de wijzer stopt bij bonus (oranje) of bankroet (groen) neem je een kaartje van de juiste stapel en voer je de opdracht uit. Die kaartjes mag je opnieuw gebruiken, plaats ze telkens terug onderaan de stapel.
- ▶ Wanneer de wijzer stopt bij een weetvraag (blauw) mag de speler de vraag voorlezen en het juiste antwoord zoeken. De spelleid(st)er geeft bij het juiste antwoord eventueel een beetje uitleg. Is het antwoord juist, dan mag de speler een letter suggereren voor het te raden woord. Is het antwoord op de weetvraag fout, dan niet. Komt de gesuggererde letter in het te raden woord (één of meerdere keren) voor, noteer dan de plaats(en) van de letter op de flap met de streepjes.
- ▶ Wanneer de wijzer stopt bij een stelling (geel) neemt de speler een kaartje van het spelbord. De speler mag nu eerst een letter suggereren. Is het een letter van het te zoeken woord, dan duidt de spelleid(st)er die aan op de flap. Vervolgens leest de speler de stelling voor en geeft er zijn of haar mening over. Daarna mag de rest van

VOORBEELD

Op stelling 14 luidt de conclusie van jullie ploeg: "Omdat we maar met weinig zijn in onze leidingsploeg kunnen we weinig extra's doen om zulke kinderen en jongeren te bereiken, maar we willen het wel graag proberen." Jullie plaatsen waarde 3 bij kunnen/niet kunnen (draagkracht) en waarde 6 bij willen/niet willen (zin erin).

4. WINNEN

Wanneer iemand het woord kan raden, (volgt er applaus, is iedereen natuurlijk blij en) geeft de spelleid(st)er wat uitleg over het gevonden woord (zie bijlage: lijst met woorden om te raden).

De ploeg beslist dan of ze nog een woord spelen.

Deel 2: Het einde van het spel: de prijzenkast

1. DOEL

Zoals in het Rad van Fortuin kennen we in deze ronde de 'prijzen' toe: tips en mogelijke acties om je groep diverser te maken.

2. VERLOOP

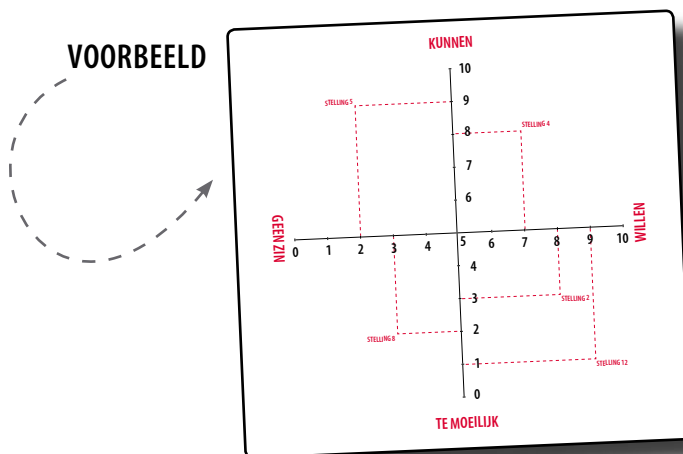
Op het assenstelsel rekenen we min of meer uit in welke mate jouw ploeg het aankan en zin heeft om de groep meer divers te maken. Die score bepaalt hoeveel acties jullie mogen kiezen. In de prijzenkast kiezen jullie nadien welke acties jullie willen realiseren.

De berekening van het aantal acties gaat als volgt:

► TEL:

- voor elke positie in het vak 'willen en kunnen' 15 punten
- voor elke positie in het vak 'kunnen en geen zin hebben' 10 punten,
- voor elke positie in het vak 'willen en te moeilijk' 5 punten,
- en voor elke positie in het vak 'te moeilijk en geen zin' 1 punt.

VOORBEELD

TEL:

- $1 \times 15 \text{ punten} = 15 \text{ punten}$ (voor stelling 4)
- $1 \times 10 \text{ punten} = 10 \text{ punten}$ (voor stelling 5)
- $2 \times 5 \text{ punten} = 10 \text{ punten}$ (voor stelling 2 en stelling 12)
- $1 \times 1 \text{ punt} = 1 \text{ punt}$ (voor stelling 8)
- Tel alle punten op.

Voorbeeld: $15 + 10 + 10 + 1 = 36 \text{ punten}$

- Deel de punten door het aantal stellingen dat je speelde (alleen stellingen!).

Voorbeeld: $36 \text{ punten gedeeld door } 5 \text{ stellingen} = 7,2$.

Je mag met de ploeg nu 7 acties uit de prijzenkast kiezen.

WAAROM DIE TELLING?

Een grote leidingsploeg staat mogelijk sterk. Als ze er ook voor wil gaan, dan is de draagkracht heel groot. Maar als een ploeg bijvoorbeeld niet veel financiële middelen heeft maar er wel voor wil gaan, dan moet je nee kunnen zeggen tegen extra engagement en eerst de ploeg versterken. Als een ploeg wél sterk genoeg is maar er geen zin in heeft, is er toch nog altijd een grote draagkracht en kan die ploeg in principe wel aan een toegankelijke en diverse Chirogroep werken.

3. DE ACTIES KIEZEN

- ▶ Met het puntentotaal dat je nu krijgt, mag je acties kiezen uit de 'prijzenkastlijst'. (op grote bladen)
  - ▶ Let erop dat je acties kiest met de hele ploeg!
  - ▶ Je kunt altijd kiezen uit de lijst met algemene acties (die zijn op elke 'doelgroep' van toepassing) en aanvullen met acties uit de lijst van de doelgroep waarvoor jullie bij het spelen gekozen hebben. Keuze genoeg dus!

VOORBEELD

Bespreken jullie enkel stellingen over kinderen en jongeren met een allochtone achtergrond? Kies dan acties uit 3 prijzenkasten: die voor allochtonen, die van algemene acties, en die voor maatschappelijk kwetsbare en allochtone kinderen en jongeren.

- ▶ Plak nu termijnen, deadlines en verantwoordelijken op de acties en ga ervoor!

TIP

Lees er ook eens de brochure '**Komkommerin**' op na!

Die kun je altijd opvragen op het nationale Chirosecretariaat: bel 03 231 07 95, geef je gegevens door en dan ligt ze binnenkort in je brievenbus!

B

I

J

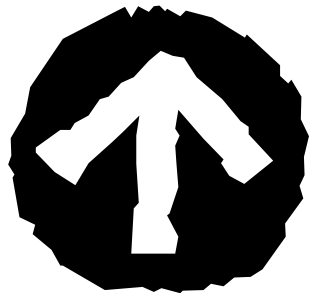
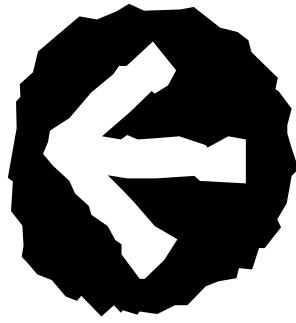
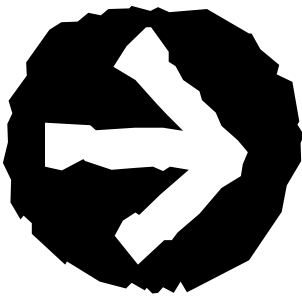
L

A

G

E

N

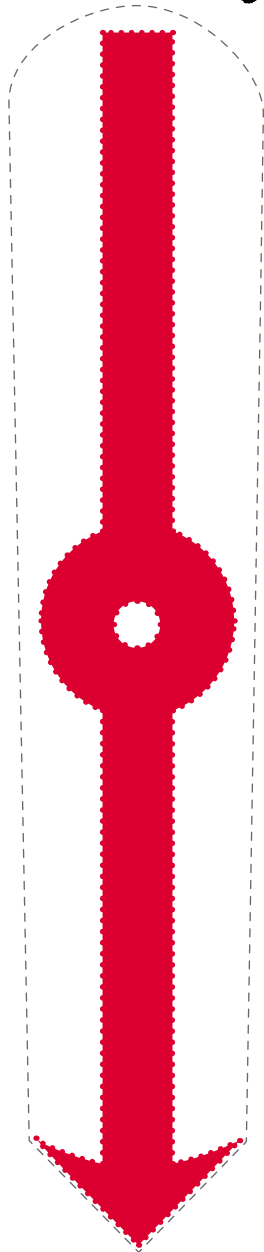
Toen ik 11 was, zijn we met de hele familie uit Tunesië naar België gekomen. Elk jaar erf ik de kledij van mijn oudere zus. Op zondag sta ik dikwijls te kijken naar de kinderen die komen spelen op ons plein. Ze hebben allemaal een mooie rode T-shirt aan. Zou ik dat ook moeten hebben als ik er bij wil?

De andere kinderen uit mijn klas gaan op woensdagnamiddag dikwijls bij elkaar langs. Ik ga niet mee. Ik kan ze toch moeilijk bij ons thuis ook eens uitnodigen?
't Is een echte zwijnenstal.
Daarom ben ik dikwijls alleen.

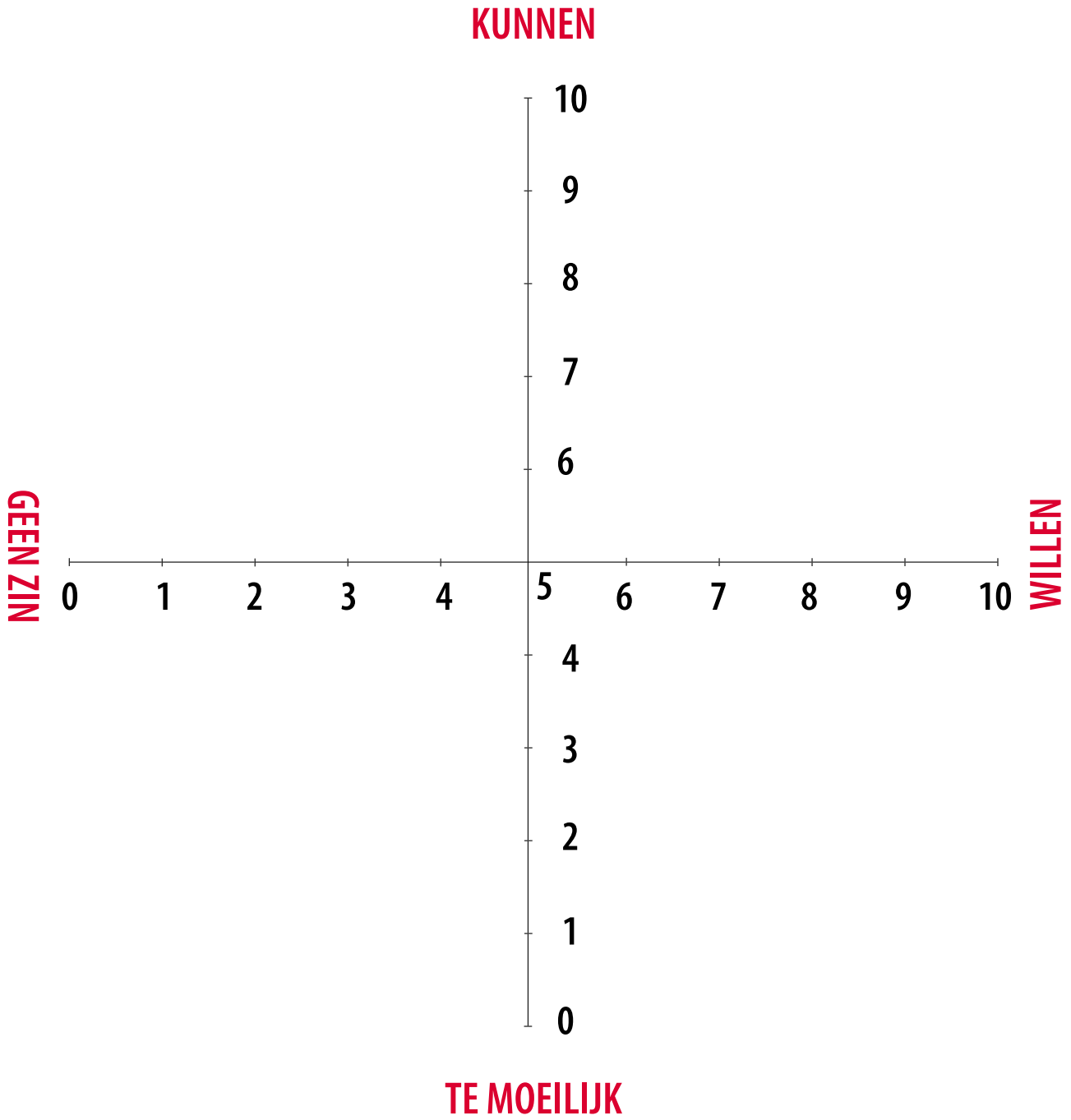
Ook al ben ik nog maar 16 jaar, ik woon niet meer bij mijn ouders. Ik verblijf in een instelling. Als we geluk hebben, kunnen we naar buiten. We stoken dan vuurtjes, roken sigaretjes, sjotten tegen een bal, ... We krijgen geen zakgeld, maar als we écht iets willen, dan pakken we het gewoon!

⌚ wijzer van het rad van fortuin

10

WOORDEN OM TE RADEN

1. Algemeen

► DIVERSITEIT (11 letters)

Diversiteit drukt uit dat alle mensen veel van elkaar verschillen en toch veel op elkaar lijken. Het heeft dus geen zin om iedereen in een hokje te stoppen. Je bent bv. 19 jaar, een meisje, je houdt niet van sport, je luistert naar dat soort muziek, je gaat naar die school,... Je zou dus in vele hokjes thuis horen. Leeftijd, geslacht, culturele achtergrond, seksuele voorkeur, fysieke mogelijkheden of beperkingen... In een Chirogroep met mensen van veel achtergronden leer je met die verschillen en gelijkenissen omgaan. Zo kun je van elkaar leren. Je groep en je leven worden verrijkt met nieuwe talenten en andere manieren om naar de dingen te kijken.

► DREMPEL (7 letters)

Sommige kinderen en jongeren geraken minder makkelijk in je groep. De redenen die hiervoor zorgen, noemen we drempels. Geld is er zo ééntje. Lidgeld, bivakgeld, geld voor het zwembad en Chirokledij: meedoen in de Chiro kost geld. Een andere is dat Chiro niet bij iedereen even gekend is. Ouders die niet weten wat er gebeurt tijdens je werking hebben er ook geen vertrouwen in. Waarom zouden ze hun kinderen sturen als die even goed op straat kunnen spelen? Of wie weet heb je wel een slecht imago om aan te werken? Nog zo'n drempel is onze Chirocultuur. We hebben een eigen Chirotaalje en eigen Chiromanieren. Die zijn niet voor iedereen even makkelijk te begrijpen. Je wordt bv. elke week verwacht, je mag niet zomaar vertrekken wanneer je wilt, je moet luisteren naar de leiding. Zulke dingen zijn voor ons allemaal vanzelfsprekend, maar niet voor alle kinderen en jongeren. En er zijn ook nog heel wat praktische drempels: andere eetgewoonten, andere manieren van omgaan met geloof, moeilijk bereikbare lokalen of een te smalle deur voor een rolstoel. En misschien heb je wel leiding te kort, waardoor het moeilijk is om extra aandacht te besteden aan sommige gasten? Breng je eigen drempels in kaart (met deze methode ben je al goed op weg) en beslis met je leidingploeg waar je aan wilt of kunt werken.

► SOLIDARITEITSFONDS (18 letters)

Een fonds van Chirojeugd-Vlaanderen vzw, voor en door Chirogroepen. Als groep kun je hier geld in storten. Groepen die werken met kinderen en jongeren die het financieel moeilijk hebben, kunnen er een beroep op doen. Als Chirogroep kom je eerst zelf tegemoet aan die leden door uit je eigen Chirokas financieel bij te springen. Soms lukt dat niet, bv. wanneer je veel kinderen hebt die een beroep doen op jouw kas of wanneer je al je spaarcenten nodig hebt voor een bouwproject. Daar springt het Solidariteitsfonds dan bij. Een aanvraagformulier vind je op www.chiro.be/solidariteitsfonds. Je verbondsploeg beoordeelt jouw aanvraag.

► UITSLUITING (11 letters)

Het is makkelijk om te denken dat iedereen dezelfde kansen kreeg als jij, en er dus evenveel mee kon doen in onze samenleving. Toch zijn de kansen niet zo gelijk verdeeld als we willen. Een aantal mensen wordt daarvan meer uitgesloten dan andere. Omdat je ouders werkloos zijn, omdat je geen eigen auto hebt, omdat je vader er alleen voor staat en ook nog eens langdurig ziek is. Of omdat je nieuwkomer bent en alles in dit land nog moet leren kennen, omdat je moeder geen Nederlands spreekt en dus niet begrijpt wat je leerkracht haar vertelt. En iedere keer dat je daardoor ergens tegen een muur botst – op school, in het gemeentehuis, op het werk, bij de elektriciteitsmaatschappij – wordt het moeilijker en kom je meer en meer in een spiraal van uitsluiting terecht. Dat noemen we 'maatschappelijke kwetsbaarheid'.

► CULTUUR (7 letters)

Bij 'cultuur' denken we vooral aan exotische dingen: een andere taal, een ander geloof, ander eten. En die spelen inderdaad een rol. Iedereen heeft een eigen achtergrond, eigen gewoontes. Elkaar leren kennen vraagt tijd en inlevingsvermogen. Toch hoeft je het niet altijd ver te zoeken. Elk kind wordt immers in een andere 'opvoedingscultuur' opgevoed. De ene ouders zijn strenger of lakser dan de andere. In sommige gezinnen wordt er over alles gedebatteerd en overlegd, in andere gezinnen

wordt er amper gepraat. Het gaat dus ook om andere omgangsvormen of voorkeuren: muziek, kledij, noem maar op. Ook Vlaamse jongeren kunnen hier heel sterk in verschillen.

En dan hebben we het nog niet over onze eigen Chirocultuur. We gaan op een bepaalde manier om met elkaar, hechten belang aan bepaalde waarden en normen in onze werking, zingen bepaalde liedjes, dragen Chirokleren en spelen spelletjes. Dat is niet voor iedereen even duidelijk, zeker niet voor mensen die de Chirowerking niet kennen.

► **BEGELEIDINGSHOUDING** (19 letters)

Hoe sta je elke week voor je leden? Speel je in op hun leefwereld? Ben je in hen geïnteresseerd? Zorg je ervoor dat je elk kind individueel kent? Je begeleidingshouding is heel belangrijk. Je vertrekt vanuit de mogelijkheden van elk kind, want elk kind is anders. In je activiteiten aanbod zorg je dat elk kind aan bod komt. Je geeft verantwoordelijkheid aan je leden, bv. bij het maken van afspraken. Pestgedrag is iets waar je vlug op reageert. Je beloont vooral positief gedrag en gebruikt geen vernederende straffen. Je hebt ook aandacht voor leden die afhaken en doet hier een extra huisbezoekje bij. Begeleiden in de Chiro vraagt heel wat, maar krijg je er niet heel veel voor terug?

► **NETWERK** (7 letters)

Ouders, oud-leiding, leerkrachten, de andere verenigingen in jouw gemeente, de jeugdraad, de parochie: dat is wat we het netwerk noemen. Als je een goed netwerk hebt om een beroep op te doen, geeft dat je extra kracht als Chirogroep. Zij ondersteunen je en zorgen ervoor dat je bekend bent in de gemeente. Sommige Chirogroepen hebben een minder sterk netwerk. Dat maakt het lastiger om aan Chiro te doen.

Ook om aan diversiteit te werken, is dat netwerk belangrijk. Misschien ken je wie je verder kan helpen nu nog niet: een Werking voor Maatschappelijk Kwetsbare Jongeren, een moskeevereniging, een organisatie waar ouders van kinderen met een handicap samenkomen,... Ook de jeugddienst speelt een belangrijke rol. Zij kun je in contact brengen met de persoon in het OCMW die nieuwkomers onthaalt. Ook leerkrachten zijn vaak vertrouwensfiguren voor ouders die je Chirowerking niet kennen. We spreken van 'brugfiguren': mensen die voor jou een brug kunnen slaan naar ouders en kinderen die je anders moeilijker bereikt.

► **DRAAGKRACHT** (11 letters)

Hoeveel kun je als leidingsploeg dragen? Wat draag je al? Het eerste is je 'draagkracht', het tweede je 'draaglast'. Je draagt bijvoorbeeld al de 'last' dat je met 8 leiders en leidsters voor 100 leden staat. Je draagt al de last van verbouwingswerken aan je lokaal. Je draagt al de last dat er op je activiteiten voor ouders weinig respons is. Wat je er nog bij kunt nemen? Een extra huisbezoek aan dat kind met ADHD? Een samenwerking opzetten met een plaatselijke Werking voor Maatschappelijk Kwetsbare Jongeren? Vluchtelingenkinderen meenemen op bivak? Een kind met een handicap opnemen in je afdeling? Met je leidingsploeg dat spel spelen? Aan jullie om als ploeg te beslissen wat je er nog bij kunt nemen, wat je draagkracht is. Zorg er alvast voor dat je enkel die 'last' op je neemt die je kunt dragen. Anders... wordt het niet langer draaglijk!

2. Mensen met een handicap

► **INCLUSIE** (8 letters)

Als je in je werking vertrekt vanuit inclusie, dan ga je ervan uit dat alle mensen verschillend zijn. Iedereen heeft talenten en mogelijkheden, maar ook beperkingen. Niet iedereen is dus gelijk en dat hoeft ook niet. Er is geen 'norm' om aan te voldoen, om 'normaal' te zijn. Kinderen die allemaal verschillend zijn, kunnen heel wat leren van elkaar, meer dan kinderen met gelijke mogelijkheden. Daarom willen we zoveel mogelijk afstappen van speciale instellingen, scholen en groeperingen voor mensen met bepaalde beperkingen. We moeten de omgeving zo aanpassen dat iedereen kan deelnemen. Daarvoor krijgt iedereen de hulp die hij of zij nodig heeft, waar en wanneer het nodig is.

Ook in de Chiro biedt dat heel wat mogelijkheden. Sommige kinderen kunnen minder snel lopen, maar kunnen dan weer prachtig zingen. Sommigen kunnen geen moeilijke raadsels oplossen, maar zijn de besten in Dikke Bertha. En Chiroleden leren ook van elkaar. Het vraagt van Chiroleiding een extra inspanning en creativiteit om hiermee rekening te houden bij activiteiten of in de groep, maar het loont zeker de moeite.

3. Maatschappelijk kwetsbaren

► **KANSARMOEDE** (11 letters)

Kansarm noemen we mensen die minder kansen hebben dan anderen in onze samenleving. Vaak is dat een spiraal. Je wordt in een bepaald gezin geboren, waardoor je al minder kansen krijgt. Je hebt vier zussen en woont bij een alleenstaande moeder zonder job. Je ouders spreken amper of geen Nederlands. Je vader is langdurig ziek. Je ouders hebben het financieel moeilijk. Op school en in de Chirogroep vertrekken ze vanuit bepaalde waarden die je van thuis uit niet hebt meegekregen of wordt er een bepaalde voorkennis van het Nederlands verwacht die je niet hebt. Zo zul je op school met minder kansen vertrekken dan een ander kind. Dat zorgt ervoor dat je eigen scholingsgraad vaak minder hoog is. Je komt in het beroepsonderwijs terecht, zult misschien zélf in de werkloosheid terechtkomen... en de cirkel van de armoede zet zich verder!

14

4. Allochtonen

► **ZELFORGANISATIE** (15 letters)

Een beetje een raar woord. Het wordt vaak gebruikt voor organisaties voor en door allochtone jongeren: een allochtone 'zelforganisatie'. Maar eigenlijk is elke Chirogroep een zelforganisatie: voor en door jongeren. In het jeugdwerk voor allochtonen verenigen jongeren zich rond een bepaalde cultuur. Vaak zie je een organisatie van Turkse jongeren naast die van Marokkaanse jongeren bestaan. Ze vertrekken vanuit hun eigen identiteit en culturele achtergrond. Het beleven van die identiteit staat centraal. Allochtone zelforganisaties zijn nog redelijk 'jong'. Vaak bestaan ze zonder erkenning, bv. in het jeugdwerkbeleidsplan, omdat ze niet altijd voldoen aan de criteria die daarin zijn beschreven. De werking kan ook heel sterk verschillen. Ze spelen niet noodzakelijk spelletjes, maar kunnen bv. vooral met sport bezig zijn, of met religie. Wie weet is er wel zo'n organisatie in jouw gemeente? Soms ontstaat zo'n organisatie ook vanuit een moskee. Volwassenen hebben er dan vaak iets in de pap te brokken.

WEETVRAGEN

1. Algemeen

1. Geef de naam van de organisatie die gespecialiseerd is in het toegankelijkheidsbeleid binnen het jeugdwerk.

- a. Uit de Marge
- b. In de Kantlijn
- c. Kom Erbij

(Antwoord a)

2. Noem 2 plaatsen waar je informatieve spelen over toegankelijkheid kunt vinden.

(Antwoorden: Spelendatabank Chiro, spelendatabank Jeugdwerknet, via www.kleurbekennen.be, toegankelijkheid@chiro.be, spoorzes@chiro.be, CIS/www.spelinfo.be,...)

3. Wat is het webadres van de enige echte interculturele (jongeren)site van Vlaanderen?

- a. www.sjocsjoc.be
- b. www.kifkif.be
- c. www.rafarafa.be

(Antwoord b)

4. Hoe heet het subsidiekanaal van de Chiro waar groepen die het financieel moeilijk hebben en toch werk proberen te maken van een laagdrempelige werking, een beroep op kunnen doen?

(Antwoord: Solidariteitsfonds)

2. Mensen met een handicap

1. Hoe heet de oudervereniging voor ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder)?

- a. Blijf zitten
- b. Zit stil
- c. Blijf

(Antwoord b)

2. Wat betekent Akabe, de werking voor personen met een handicap bij de Scouts?

- a. Allochtone kinderen aarden beter elders
- b. Armen kwijt, alleen benen
- c. Anders kan best
- d. Alle kinderen anders bekeken

(Antwoord c)

3. Hoe breed moet een deur minstens zijn om er makkelijk met een rolstoel door te kunnen? Je mag er maximaal tien centimeter naast zitten.

(Antwoord: minstens 90 cm)

4. Waar moet je op letten bij het organiseren van een activiteit wanneer één van je leden blind is? Geef minstens drie tips.

(Mogelijke antwoorden: spreek in de richting van die persoon als je de speluitleg geeft, pas spelen aan zodat je er niet voor moet kunnen zien, doe ook een beroep op luisteren en voelen tijdens spelletjes, bij balspelen kun je gebruik maken van een bal met een belletje, laat het lid samen lopen met iemand want hij/zij ziet niet of niet snel genoeg wat op hem/haar afkomt, gebruik felgekleurd en contrasterend spel materiaal)

3. Alloctonen

1. Wat kan zeker niet tijdens de ramadan? Noem drie dingen die niet mogen tussen zonsopgang en zonsondergang.

(Antwoorden: lichamelijk genot, eten, drinken, roken)

2. Volgen kinderen van asielzoekers ook onderwijs in België?

(Antwoord: ja, kinderen tussen 6 en 18 jaar hebben recht op onderwijs. Ze worden ingeschreven in gewone scholen, maar krijgen wel onthaalonderwijs dat naar taal en voorkennis afgestemd is op hun behoeften.)

3. Wat is baklava?

- a. Een Koerdisch ochtendgebed
- b. Turks zoet gebak
- c. De naam van de meest recente orkaan in het Midden-Oosten (april 2005)

(Antwoord b)

4. Welke is de grootste groep alloctonen in Antwerpen?

- a. Joden
- b. Marokkanen
- c. Nederlanders

(Antwoord c)

4. Maatschappelijk kwetsbaren

1. Waar kunnen jongeren terecht met alle hulpvragen?

(Antwoorden: JAC, CLB-begeleid(st)er op school, Kinder- en Jongerentelefoon, OCMW, Drugslijn, jeugd-dienst,...)

2. Hoeveel bedraagt (in 2006) het leefloon per maand voor een alleenstaande ouder met één of meerdere kinderen?

- a. 658,32 euro
- b. 793,76 euro
- c. 825,65 euro

(Antwoord b)

3. Noem drie drempels om als Chirogroep maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren te bereiken?

(Mogelijke antwoorden: onze waarden en normen, onze Chirokieren, onze gebrekkige knowhow, geld, de bereikbaarheid van het lokaal, cultuur en leefwereld, andere eetgewoonten, dat ze elke week op hetzelfde uur moeten komen, de draagkracht van de ploeg, het referentiekader van de leiding, de manier van omgaan met regels en afspraken, niet duidelijk en begrijpbaar communiceren,...)

STELLINGEN

Ga bij elke stelling na hoe de leidingsploeg erover denkt. Bekijk de richtvragen en probeer de ploeg daarna zo goed mogelijk te positioneren op **het assenstelsel**.

Twee vragen komen telkens terug (*positioneringsvragen*):

1. Willen jullie inspanningen leveren, doen wat de stelling zegt of niet? (*willen/geen zin*)
2. Is het haalbaar met de ploeg die jullie nu hebben of niet? (*kunnen/te moeilijk*)

1. Algemeen

1. In de Chiro is iedereen welkom, maar het mag niet ten koste gaan van de groep, andere leden en het Chiro-plezier.

Richtvragen:

Wil je iedereen ontvangen in de Chirogroep? Kun je het met de huidige leidingsploeg aan om kinderen en jongeren met speciale noden (bv. een jongetje met een motorische handicap, een aandachtvragend kind) op te vangen? Hoe ver wil je hierin gaan?

Positioneringsvragen (zie kader)

2. We mogen kinderen niet uitsluiten omdat zij (of hun ouders) andere normen en waarden hebben.

Richtvragen:

Vraagt het een hele inspanning om andere kinderen toe te laten dan degene die je gewoon bent? Zullen kinderen met andere gewoontes, normen en waarden snel gepest worden in de groep? Wat maakt het het moeilijkst om 'andere' kinderen en jongeren te begrijpen, met hen om te gaan? Wil en kun je die inspanningen leveren?

Positioneringsvragen (zie kader)

3. Bij het werven van leden moeten we rekening houden met nieuwe leden, leden die we al hebben en hun ouders.

Richtvragen:

Hoeveel leden telt jullie Chirogroep nu? Vinden jullie dat zelf veel of weinig? Hoeveel nieuwe leden kan elke afdeling aan? Welke reacties verwacht je van jullie hui-

dige leden? Heb je contact met de ouders van de leden? Wanneer zie je hen? Vind je het nodig hen ook aan te spreken? Ga je (dikwijls) op huisbezoek? Ben je bereid extra inspanningen te doen als het nodig is? Kan de huidige leidingsploeg dat dragen?

Positioneringsvragen (zie kader)

4. Chiro moet een afspiegeling zijn van de buurt/maatschappij.

Richtvragen:

Wonen veel leid(st)ers in de buurt van het lokaal? Hoeveel kinderen wonen er in de buurt die je met je Chirogroep (nu nog) niet bereikt? Zijn er dicht bij je lokaal andere werkingen voor kinderen en jongeren? Kun en wil je de stelling proberen waar te maken?

Positioneringsvragen (zie kader)

5. In hokjes denken is de vijand van diversiteit.

Richtvragen:

Wanneer leden veralgemenend of in hokjes denken, gaan je daar dan tegenin? Is het soms moeilijk om hier iets op te zeggen? Zo ja, wat maakt dat zo moeilijk? Sta je sterk genoeg in je schoenen om ook buiten de Chiro tegen veralgemening en hokjesdenken te reageren?

Positioneringsvragen (zie kader)

6. Toegankelijkheid wordt belemmerd door van onszelf en van de groep.

Richtvragen:

Wat is je eigen Chirocultuur? Wat vind je belangrijk? Wanneer is een groep kinderen en jongeren Chiro en wanneer is dat volgens jullie niet meer? Welke tradities en gewoontes zijn er in de groep, in elke afdeling? Wat zou jij als buitenstaander raar vinden aan jullie Chirogroep? Wat zouden dus drempels kunnen zijn? Welke gewoontes kun je gemakkelijk laten vallen, welke niet?

Positioneringsvragen (zie kader)

7. Als Chirogroep kunnen we niet alleen aan meer diversiteit werken. We moeten hierbij gesteund worden door ouders, leerkrachten, jeugd- of andere diensten.

Richtvragen:

Heb je een uitgebouwd netwerk? Ken je organisaties uit de buurt? Springen ouders en andere mensen wel eens bij? Wat houdt je tegen om steun van anderen te vragen?

Positioneringsvragen (zie kader)

2. Maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren

8. Vince en Kevin wonen in een kansarme buurt, die crapuuljongeren mogen niet in onze Chirogroep.

Richtvragen:

Vind je dat jongeren uit een kansarme buurt crapuuljongeren zijn? Waarom wel/niet? Zijn die jongeren welkom in de groep? Hoe zouden de leden van elke afdeling reageren? Zouden ze in bepaalde afdelingen moeilijker integreren? Waaraan kan dat liggen? Kan en wil elke leid(st)er die jongeren opnemen in de afdeling?

Positioneringsvragen (zie kader)

9. Onze leid(st)ers hebben aangekondigd dat vanaf het begin van volgend schooljaar de Chirogroep ook moeite zou doen voor de kinderen en jongeren uit de 'probleemwijk' in onze buurt. Stefanie, Karen en Sofie willen daardoor niet meer naar de Chiro komen.

Richtvragen:

Wat kunnen argumenten van de drie meisjes zijn? Hoe zou je daarop reageren? Hoe denk je dat je leden zullen reageren als je je openstelt voor bijzondere doelgroepen? Zou je moeite willen doen om de huidige leden (én hun ouders) zoveel mogelijk te informeren om ze op die manier te behouden? Kunnen jullie die extra inspanning aan?

Positioneringsvragen (zie kader)

10. Onze leidingsploeg heeft besloten de Chiro toegankelijker te maken voor maatschappelijk kwetsbare kinderen/jongeren en enkele leid(st)ers gaan bij 'Uit de Marge' een vorming volgen over maatschappelijke kwetsbaarheid.

Richtvragen:

Vind je dat haalbaar? Interesseert zo'n vorming je? Vind je het nodig dat enkele leid(st)ers zich verdiepen in dat thema? Wie van de ploeg zou die vorming volgen?

Positioneringsvragen (zie kader)

11. Ik ben leid(st)er van de keti's en er zitten 2 jongeren met ADHD in mijn afdeling die in een voorziening (instelling) wonen. Die jongeren eisen meer en andere aandacht van mij, soms is dat echt niet leuk.

ADHD is een gedragsstoornis die wordt gekenmerkt door een concentratietekort (aandachtsstoornissen), impulsiviteit (ze handelen zonder eerst te bedenken wat de gevolgen zijn) en/of hyperactiviteit (overactief). Dat zijn alle drie normale en veel voorkomende verschijnselen, maar bij ADHD zijn ze erg hardnekkig en zo sterk dat de ontwikkeling erdoor bedreigd wordt. Je moet spreken van een handicap in plaats van een overmaat aan speelsheid (zie www.gezondheid.be).

Richtvragen:

Wil/kun je je begeleidingsstijl aanpassen? Of vind je dat te moeilijk? Wil je je informeren over hoe je best omgaat met die doelgroep? Waarom wel/niet?

Positioneringsvragen (zie kader)

12. Wij willen Kelly opnemen in onze titogroep. Kelly heeft het moeilijk. Ze praat hier openlijk over met de andere tito's. Dat stoort me, want de tito's trekken vaak grote ogen en weten niet hoe hierop te reageren. Het doet hen wel beseffen dat niet iedereen een gelukkige thuis heeft, maar het verhoogt de spanningen in de ploeg. Kelly zou beter zwijgen als het over haar thuis-situatie gaat.

Richtvragen:

Zie je een meerwaarde in het opnemen van een meisje zoals Kelly in de groep? Waarom wel/niet? Wat als je als groep/leiding vermoedens hebt over een moeilijke thuissituatie maar geen gesprek kan aangaan met de persoon in kwestie? Kun je het dragen met de ploeg (het is niet altijd vanzelfsprekend om over zulke dingen te praten)? Hou je ook rekening met wat de tito's je over Kelly komen vertellen?

Positioneringsvragen (zie kader)

13. Het zoeken en motiveren van jongeren uit probleemwijken vraagt van onze leidingsploeg te veel tijd en energie.

Richtvragen:

Wil je tijd en energie steken in wervingsacties gericht op moeilijke buurten? Heb je de tijd om dat te doen? Zo ja, wat zouden goede manieren zijn om in die wijken te

werven? Wie zou dat dan doen?
Positioneringsvragen (zie kader)

14. Laaggeschoolde jongeren horen niet thuis in onze Chirogroep. Met hen kun je toch geen deftig spel spelen, ze snappen er niks van.

Richtvragen:

Zijn laaggeschoolde kinderen en jongeren welkom in je Chirogroep? Waarom wel/niet? Denk je dat het problemen met zich mee zal brengen of niet? Kun je hiermee omgaan? Kan de huidige leidingsploeg dat aan?

Positioneringsvragen (zie kader)

15. Mikes mama is alcoholverslaafde en hij heeft zijn papa al enkele jaren niet gezien. Mike kan af en toe agressief uit de hoek komen, maar zijn oma wil dat hij in de Chiro komt.

Richtvragen:

Wil je Mike in de Chirogroep opnemen? Kun je omgaan met agressief gedrag? Zou je daarover eventueel een vorming volgen? Zou je zijn gedrag door de vingers zien? Stel je nu al duidelijke regels (met bijbehorende) straffen voor alle leden? Waarom wel/niet?

Positioneringsvragen (zie kader)

16. Goed dat er aparte werkingen bestaan voor probleemjongeren (WMKJ), ze horen niet thuis in een 'gewone' jeugdbeweging.

Richtvragen:

Weet je dat er aparte jeugdwerkingen bestaan voor maatschappelijk kwetsbare jongeren? Zijn er zulke werkingen in jullie buurt? Vind je dat het beter gescheiden blijft? Waarom wel/niet? Zie je een meerwaarde in het doorstromen van MKJ naar de jeugdbeweging? Wil je inspanningen leveren om die jongeren te bereiken? Weet jullie Chirogroep hoe ze maatschappelijk kwetsbare jongeren kunnen opvangen? Hoe doorslaggevend is de mening van de andere tito's hierin? Eis je ook hetzelfde van de andere leden? Zou je hen voor een gelijkaardige keuze stellen?

Positioneringsvragen (zie kader)

17. Samantha, een keti, komt niet op regelmatige basis naar de Chiro en dat zorgt voor spanningen in de groep. We stellen haar voor de keuze: ofwel komt ze regelmatig ofwel blijft ze weg.

Richtvragen:

Hoe denk je over engagement? Hoe belangrijk is dat? Zou dat een drempel kunnen zijn voor maatschappelijk kwetsbare jongeren? Weet je ook waarom? Wil/kun je inspanningen doen om het engagement van die jongeren zo hoog mogelijk te houden? Waarom wel/niet? En hoe zou je dat doen?

Positioneringsvragen (zie kader)

18. Sven uit de Varenswijk bij ons in de buurt (een kansarme wijk) vindt de Chiro maar iets stoms, je kunt je tijd wel nuttiger gebruiken. Zijn vrienden vinden dat ook. In hem moeten we dus geen tijd steken.

Richtvragen:

Wil je dat Sven de Chiro beter leert kennen of wil je voor jongeren die zo denken over de Chiro geen tijd maken? Is het haalbaar binnen je ploeg om tijd en moeite te steken in het veranderen van het beeld dat er heerst over de Chiro in de wijk? Zie je daar nut in? Waarom wel/niet?

Positioneringsvragen (zie kader)

19. Gregory en zijn zus Cindy komen af en toe naar de Chiro, maar hun ouders kunnen geen uniform voor hen kopen, ze hebben er geen geld voor. We kopen het met de groepskas.

Richtvragen:

Kan de groepskas een uniform betalen voor Gregory en Cindy? Wie van de leidingsploeg zou zich hiermee willen bezighouden? Maak je ook voor andere leden uitzonderingen? Kan je Chirokledij van de groepskas blijven betalen als je meerdere leden als Gregory en Cindy in de Chiro krijgt?

Positioneringsvragen (zie kader)

20. Carina, een meisje uit een kansarme wijk, kreeg op school een folder van de Chirogroep in haar buurt. Ze was nieuwsgierig en ging stiekem eens kijken, echt meedoen durfde ze niet.

Richtvragen:

Ben je je bewust van de drempelvrees die maatschappelijk kwetsbare jongeren moeten overwinnen om naar de Chiro te komen? Wat houdt hen tegen om echt mee te komen doen, denken jullie? Wil/kun je een aantal drempels verlagen zodat het gemakkelijker is voor de jongeren om eens te proeven van de Chiro? En hoe zou je dat doen? In de brochure 'Komkommerin' vind je alvast heel wat tips!

Positioneringsvragen (zie kader)

21. De Chirogroep verhuist: van kleine lokalen en een minispeelveld verhuizen we naar een ander deel van de gemeente waar er ruimte genoeg is, maar nu liggen de lokalen in een kansarme buurt.

Richtvragen:

Is dat een probleem voor jou of niet? Wil je nog altijd verhuizen? Wat zouden mogelijke gevolgen kunnen zijn? Ben je bereid inspanningen te leveren om de Chiro levendig te houden? Wil je groep speciale wervingsacties organiseren in die buurt?

Positioneringsvragen (zie kader)

22. Karen verblijft in een voorziening. Ze heeft aangegeven aan haar begeleidsters dat ze graag in de jeugdbeweging wil. Eén van haar begeleidsters belt jou met die vraag, waarop jij met het grootste enthousiasme 'geen probleem' antwoordt.

Richtvragen:

Hoe sta je tegenover jongeren die in een voorziening verblijven? Doet de reden waarom ze in de voorziening zijn ertoe? Zou je je werking willen gaan voorstellen aan de begeleid(st)ers van die voorziening? Doet het ertoe of Karen al iemand kent in jullie Chirogroep of niet? Of is dat te veel werk? Is een samenwerking met een voorziening haalbaar voor je groep? Wie zou dat op zich nemen? Is het haalbaar voor de leidingsploeg van nu om jongeren met speciale noden op te nemen in de Chirogroep?

Positioneringsvragen (zie kader)

3. Mensen met een handicap

23. Een mongooltje in de Chiro hoeft echt niet. Er zijn toch jeugdbewegingen speciaal voor kinderen met een mentale handicap?

Richtvragen:

Zou je een mongooltje opnemen in de groep? Waarom wel/niet? Hoe zouden de leden van de groep reageren? Wat zou de meerwaarde ervan kunnen zijn in de groep? Kan en wil elke leid(st)er hiermee omgaan?

Positioneringsvragen (zie kader)

24. Andy is doofstom. Hij zal pijnlijk geconfronteerd worden met zijn handicap als de tito's hem uitlachen.

Hij kan dus beter niet naar de Chiro komen.

Richtvragen:

Zou je Andy in de groep toelaten? Zou je proberen om de leden ervan te overtuigen dat Andy ook thuishoort in de Chiro? Welke veranderingen zouden er moeten gebeuren als Andy in de groep komt? Kan de groep dat aan? Ben je bereid om dat te doen?

Positioneringsvragen (zie kader)

25. Onze leidingsploeg is te klein om een leider met een handicap op te nemen, want je mag hem zeker niet alleen zetten bij een afdeling.

Richtvragen:

Zou je wel of niet een leider met een handicap opnemen? Wat betekent dat voor de leidingsploeg, wordt die versterkt of net niet? Hoe zit dat bij jou? Zou je overwegen om het te doen? Waarom wel of niet? Staat iedereen erachter? Met wie zou de leider bij een afdeling staan? Wat zouden de leden ervan vinden? Kun je hen ook overtuigen van de meerwaarde ervan? Kun je dat met een kleine ploeg dragen of niet?

Positioneringsvragen (zie kader)

26. Eén jongere met een handicap bij de keti's, oké, maar als er meer volgen, dan wordt het te zwaar.

Richtvragen:

Zou je het engagement willen opnemen om te maken dat die jongeren zich goed voelen in de groep? Misschien moet je ook eens praten met de leden van de groep, zien zij het ook zitten? Hoeveel jongeren met een handicap zou je dan toelaten? En kun je het aan met de leidingsploeg van nu? Moet alleen de ketileiding het zien zitten of iedereen? En wat als ze volgend jaar nog komen?

Positioneringsvragen (zie kader)

27. Bij de komst van Dries, een mentaal gehandicapte jongen bij de speelclub, lichten we de andere ouders in.

Richtvragen:

Wil je de ouders hierover inlichten of niet? Waarom vind je dat (niet) belangrijk? Zouden ouders beslissen om hun kinderen niet meer te sturen als Dries bij de groep komt? Weet je hoe je ouders inlicht (info-avond, persoonlijk aanspreken, briefje, via kinderen,...)? Vind je dat moeilijk?

Positioneringsvragen (zie kader)

28. We beslissen dat Jan (blind) naar de Chiro mag komen.

Elk jaar voeren we op de leidingskring een gesprek om te zien of het nog haalbaar is met Jan erbij.

Richtvragen:

Vind je dat een goed idee? Ben je bereid om zo'n gesprek te voeren met de leidingsploeg en eventueel de VB's erbij? Weet je hoe je dat aanpakt?

Positioneringsvragen (zie kader)

29. Met de ouders van Marieke (hyperkinetisch) plannen we elke drie maanden een gesprek, om onze werkwijze met die van hen te vergelijken.

Richtvragen:

Vind je dat een goed idee? Waarom wel/niet? Zou je dat ook zo doen? Het is tijdsintensief, is het dan wel de moeite? Is om de drie maanden niet te veel/te weinig? Zie je dat haalbaar met de leidingsploeg van nu? Wie zou de gesprekken doen?

Positioneringsvragen (zie kader)

30. Als Lindsey (die een verstandelijke beperking heeft) naar de Chiro komt, vertellen we dat best niet tegen de andere speelclubbers. Ze zullen zelf wel ontdekken wat Lindsey aankan en wat niet.

Richtvragen:

Zou je het wel of niet aan de leden van de groep vertellen? Waarom wel/niet? Hoe zou je dat dan aanpakken? Vind je dat moeilijk, kun je dat aan?

Positioneringsvragen (zie kader)

31. Karel (in een rolstoel) mag maar om de twee weken naar de werking komen, dan kunnen we de andere week nog voetballen en andere actieve dingen doen.

Richtvragen:

Vind je dat een goede regeling of niet? Hoe zou je het aanpakken? Zal Karel niet triest zijn als hij niet elke week mag komen? Kan hij ook niet gewoon kijken? Is dat haalbaar voor je op die manier of is het te zwaar voor de leidingsploeg?

Positioneringsvragen (zie kader)

32. Als Danny met zijn rolstoel mee op bivak wil, zullen we een aangepaste bivakplaats zoeken.

Richtvragen:

Wil je dat doen voor Danny of is dat te verregaand? Zie je het haalbaar om een bivakplaats te zoeken? Wie wil

er tijd in investeren?

Positioneringsvragen (zie kader)

33. We kunnen Jef (hyperkinetisch) niet toelaten in onze Chirogroep. We kunnen dan niet meer diezelfde normen gebruiken voor alle kinderen, en bij de rakwi's moeten we consequent zijn.

Richtvragen:

Zou je Jef toelaten in de groep? Waarom wel of niet? Moet je diezelfde regels gebruiken voor alle rakwi's of ben je bereid uitzonderingen te maken? Zou het de Chirozondag zwaarder maken voor de rakwileiding? Ziet de hele leidingsploeg dat realistisch en haalbaar?

Positioneringsvragen (zie kader)

34. We nemen Martine mee op in de leidingsploeg. Martine heeft een mentale handicap. Zij hoeft de leidingskring niet mee te volgen en ze kan niet mee op weekend.

Richtvragen:

Betekent Martine als extra leidster een hulp voor de ploeg of zorgt het voor een extra moeilijkheid? Wil je dat ze naar de leidingskring komt en meegaat op weekend of niet? Zie je dat als ploeg mogelijk? Is een uitzondering voor het volgen van de leidingskring een goed idee?

Positioneringsvragen (zie kader)

35. Nu we toch onze lokalen moeten verbouwen, houden we er rekening mee dat ze toegankelijk zijn voor rolstoelen.

Richtvragen:

Zou je bereid zijn om die stap te zetten bij het verbouwen? Is het ook haalbaar met de ploeg die je nu hebt? Heb je steun van parochie, ouders, oud-leiding en vrienden om effectief aan de slag te gaan? Vinden jullie dit een grote aanpassing?

Positioneringsvragen (zie kader)

36. De speelclub organiseert een vriendjesdag. Tanya gaat naar het buitengewoon onderwijs. Zij bracht vier klasgenootjes mee. Dat was een hele belasting voor de leiding. De vriendjes van Tanya vragen je of ze naar de Chiro mogen blijven komen en jij zegt: "ja, natuurlijk!"

Richtvragen:

Wil je echt dat de vriendjes van Tanya blijven komen? Ga je extra moeite doen om ze te behouden? Betekent

dat een zware last voor de leiding of niet? Enkel voor de leiding van de speelclub of voor alle leiding? Is het realistisch met de ploeg die je nu hebt om 5 kindjes met speciale noden op te nemen? Wat met de aandacht voor de huidige speelclubleden?

Positioneringsvragen (zie kader)

37. We hebben met de leiding beslist dat we mensen met een handicap in een aparte afdeling plaatsen.

Richtvragen:

Vind je dat een goed idee? Zou je het ook zo aanpakken? Heb je voldoende leiding om een extra afdeling te maken? Heeft de leidingsploeg zin om dat engagement aan te gaan? Wie zou er bij die afdeling willen staan? Kun je dat aan met de ploeg zonder dat de gewone werking eronder leidt?

Positioneringsvragen (zie kader)

38. Ik pas mijn programma iedere week zo aan dat Bart, die in een rolstoel zit, iedere week kan meedoen.

Richtvragen:

Wil je dat doen voor Bart? Vind je het een goed idee? Waarom wel of niet? Wat zouden de andere leden van de groep ervan vinden? Gaat de hele leidingsploeg akkoord met die manier van handelen? Kun je het aan om dat elke week te doen?

Positioneringsvragen (zie kader)

4. Alloctonen

39. Wij passen het eten op Chirobivak niet aan omdat er enkele islamitische jongeren mee zijn. Iedereen eet wat de pot schaft.

Richtvragen:

Je hebt vast ook wel eens andere redenen gekregen waarom kinderen anders willen eten. Denk bijvoorbeeld aan vegetariërs of iemand die een allergie heeft. Wat doe je in zulke gevallen? Wil je hiermee rekening houden? En als een kind iets niet lust? Hou rekening met de kookploeg, hoe zullen zij reageren?

Positioneringsvragen (zie kader)

40. De gemeente beslist om onze bouwvallige lokalen af te breken en nieuwe aan te bieden. De nieuwe staan weliswaar middenin een wijk met een sterke concentratie van alloctonen. Wij nemen dat aanbod met veel plezier aan en plannen zelfs een gerichte ledenwerving in de wijk.

Richtvragen:

Wil je moeite doen voor kinderen die de jeugdbeweging nog niet kennen? Denk je dat je werking hierdoor zal veranderen? En in hoeverre wil je aanpassingen doen? Of moeten zij zich maar aan jou aanpassen? Alloctone kinderen en hun ouders weten vaak weinig over de jeugdbeweging. Onbekend maakt onbemind. Om hier verandering in te brengen, zul je met je groep extra moeite moeten doen. Is dat haalbaar met je huidige leidingsploeg?

Positioneringsvragen (zie kader)

41. Kinderen die racistische opmerkingen maken tegen alloctone leden mogen niet meer komen.

Richtvragen:

Racisme hoort niet thuis in de Chiro, maar er is toch ook zo iets als vrijheid van meningsuiting? Waar leg je de grens? Wil je hier iets tegen doen? En kun je met de leidingsploeg tegen racisme optreden? Welke maatregelen zijn haalbaar? Hoe zal de omgeving reageren (de ouders, andere ouders)?

Positioneringsvragen (zie kader)

42. Bij kinderen tot de leeftijd van rakwi's is het gemakkelijker om andere culturen in de groep toe te laten. Zij passen zich nog vlot aan. Eenmaal als ze samen spelen, is het ijs gebroken. Bij oudere afdelingen daarentegen...

Richtvragen:

Is het bij oudere afdelingen te moeilijk om er nog aan te beginnen? Waarom? Overleg je hierover met je aspi's? Wil je er in oudere afdelingen moeite voor doen? Waarom?

Positioneringsvragen (zie kader)

43. Wij willen als Chirogroep onze lokalen delen met een allochtone jongerenwerking, die activiteiten organiseert op tijdstippen waarop wij geen eigen werking hebben.

Richtvragen:

Zou je hiervoor kiezen of niet? Waarom? Wat zijn de voor- en nadelen? Mag het van de parochie/verhuurder/eigenaar van je gebouwen? En onder welke voorwaarden (denk aan afspraken)?

Positioneringsvragen (zie kader)

44. We doen op bivak één keer een viering. Iedereen doet mee, ongeacht de geloofsovertuiging.

Richtvragen:

Wil je rekening houden met verschillende geloofsovertuigingen? Hoe pak je dat aan, is dat haalbaar? En wat doe je met andere kinderen die bijvoorbeeld geen zin hebben of die niet geloven? Wat spreek je met de ouders af, weten ze dat er een viering is? Kunnen en willen jullie ook kiezen voor een bezinning in plaats van een viering?

Positioneringsvragen (zie kader)

45. Op bivak slapen we gemengd. Wanneer ouders hiermee problemen hebben, is dat pech voor hen.

Richtvragen:

Wat doe je als hierdoor leden niet mee op bivak mogen? Wil je inspanningen doen om een oplossing te zoeken, zodat de ouders tevreden zijn? Is dat haalbaar? Wie van de leiding bespreekt dat met de ouders?

Positioneringsvragen (zie kader)

46. Andere culturen in de Chiro: wij kunnen er misschien wel achter staan en onze leden vinden het ook niet echt een probleem, maar één paar ouders van onze leden reageert negatief. We houden hier geen rekening mee en doen wat ons goeddunkt.

Richtvragen:

Kun je je standpunt tegenover de ouders verantwoor-

den? Wil je moeite doen om je standpunt uit te leggen? Zou je ouders op de hoogte brengen als er andere culturen in je Chirogroep zijn? Denk je dat het met de huidige leidingsploeg haalbaar is om leden met verschillende culturele achtergronden in de groep op te nemen?

Positioneringsvragen (zie kader)

47. We geven kinderen die te weinig hebben extra kledij en dergelijke om een comfortabel bivak te hebben.

Richtvragen:

Stel je voor: je hebt een lid (10 jaar) mee dat alleen maar een paar veel te kleine schoenen mee heeft of alleen sandalen. Ze kan onmogelijk tochten meelopen of rennen in een spel. Wat doe je? Laat je haar gewoon niet meedoen? Of koop je ergens een paar goedkope schoenen?

Of stel: je hebt een jongen (8 jaar) mee, die maar 3 onderbroeken mee heeft voor een bivak van 10 dagen. Eén heeft hij al aan, de andere twee zitten in zijn valies. En het gaat rap met de onderbroeken, aangezien het een bedplasser is. Wat doe je? Laat je hem zelf wassen? Koop je extra onderbroeken? Kan je groepskas dat aan? Wat kan jullie groepskas aan? Waar leggen jullie de grens?

Positioneringsvragen (zie kader)

48. Bij de rakwi's is de leider voor de meisjes echt een 'vriend/vader'-figuur. Op bivak ravot hij veel met hen en stopt hij ze 's avonds in bed, met bijbehorende nachtzoen natuurlijk. Sommige kinderen blijken dat niet leuk te vinden, dus zoeken we naar een alternatief.

Richtvragen:

Hoe pak je dat aan? Wat zijn mogelijke oplossingen? Wil je zoeken naar alternatieven? Kan je met de betreffende leider een gesprek voeren?

Positioneringsvragen (zie kader)

49. We zorgen ervoor dat de ouders van de vluchtelingen-kinderen ook aanwezig kunnen zijn op de bezokedag, ook al moet er speciaal iemand omrijden om ze op te halen.

Richtvragen:

Vluchtelingen moeten vaak met weinig rondkomen. Een auto of reizen met het openbaar vervoer kan er meestal niet vanaf. Zij kunnen dus niet, zoals de andere ouders, hun kinderen bezoeken op bivak. Welke

oplossingen zijn hiervoor? Is dat haalbaar of niet? Zou je hier moeite voor doen? Wie van de leidingsploeg zou dat regelen? Misschien kan er een carpoolstelsel met de andere ouders bedacht worden. Hoe pak je het aan als de ouders helemaal geen Nederlands praten?

Positioneringsvragen (zie kader)

50. Sommige ouders moeten niks van het bivak betalen, ze hebben er immers geen geld voor. Wij betalen die kosten uit de groepskas.

Richtvragen:

Het is natuurlijk jammer als leden niet mee op bivak kunnen omdat ze het niet kunnen betalen. Door interne solidariteit is het dikwijls mogelijk om alle leden aan je activiteiten te laten deelnemen. Maar waar ligt je grens hierin? Wat is de financiële draagkracht van je groep? Je kunt bijvoorbeeld een actie organiseren om zo wat extra in het groepskaslaasje te hebben voor solidariteit.

Bij een aantal groepen is interne solidariteit echter niet mogelijk of onvoldoende. Maar waar een wil is, is natuurlijk een weg! Al eens gedacht aan het Solidariteitsfonds van de Chiro? Dat fonds is speciaal voor groepen die duidelijk moeite doen om kinderen bij hun werking te betrekken die dikwijls niet bereikt worden door de Chiro, en waarvan de groepskas ontoereikend is. Meer informatie kun je vinden via de website (www.chiro.be/solidariteitsfonds) of neem contact op met het nationaal secretariaat (03-231 07 95).

Een andere mogelijkheid is informeren bij het OCMW in je buurt. In sommige gemeenten komen ze tegemoet in deelnamekosten voor kinderen van hun cliënten.

Positioneringsvragen (zie kader)

51. Om er zeker van te zijn dat de kinderen toiletgerief en andere bivakspullen bijhebben, kopen we extra materiaal aan. Zo kunnen zij ook apetrots zijn met hun nieuwe spullen.

Richtvragen:

Denk bijvoorbeeld aan extra tandenborstels, zeep, tandpasta en handdoeken. Wil je hier inspanningen voor doen? Is dat haalbaar vanuit de groepskas?

Positioneringsvragen (zie kader)

52. Niet ver van onze lokalen ligt een wijk met veel allochtonen. Daar leden werven is veel te moeilijk, toch?

Richtvragen:

Wie wil je bereiken in je groep? Kinderen uit de buurt? Denk je dat het anders is om met allochtone kinderen te spelen? Wat zou anders kunnen zijn? Denk je dat dat haalbaar is? Hou hierbij rekening met de draagkracht van je leidingsploeg! Wat kun je aan? Hoeveel extra moeite wil je hiervoor doen?

Positioneringsvragen (zie kader)

BONUSKAARTJES

1. Je mag iemand uitkiezen die je tijdens de volgende stelling masseert.
2. Je twee burens moeten je deze ronde een welgemeend compliment geven (op een onverwacht moment).
3. Je linkerbuur zal vlug een kussentje voor je halen zodat je iets gemakkelijker zit.
4. Je rechterbuur trakteert je een drankje.
5. Je mag iemand uitkiezen die je gedurende drie draaibeurten zal verwennen.

BANKROETKAARTJES

Materiaal: deodorant, verkleedkledij, walkman met luide muziek, eten en drinken

1. Door de verschillende soorten medicatie die je moet nemen, mag je geen alcohol drinken gedurende de volgende drie draaibeurten.
2. Je woont in een krot, waardoor je je niet zoveel kunt wassen. Spuit eens goed met deodorant.
3. Voor je verder kunt spelen, moeten al je papieren in orde zijn. Toon je identiteitskaart en je SIS-kaart
4. De volgende ronde ben je blind.
Je draagt 5 draaibeurten een blinddoek.
5. Je bent nieuw in België en spreekt de Nederlandse taal niet. Tijdens de volgende stelling spreek jij een andere taal.
6. Je hebt dringend nieuwe kleren nodig, maar er is momenteel geen geld meer.
Kies 2 stukken uit de verkleedkoffer en hou die aan voor de rest van het spel.
7. Je bent betrokken bij een auto-ongeval en volledig verlamd aan de ledematen. Je kunt de volgende twee draaibeurten niets meer vastnemen en amper bewegen. Je bent volledig afhankelijk van je buur.
8. Je bent doof tijdens de volgende stelling. Zet de walkman met luide muziek op je oren, maar zorg ervoor dat je toch voldoende kunt meedoen. Ook de rest van de groep moet creatief zijn!
9. Je kunt deze maand verschillende rekeningen niet betalen. Daardoor heb je de volgende vijf draaibeurten helemaal niks te eten of te drinken.
10. Je bent hyperkinetisch waardoor je tijdens de volgende stelling geen 5 seconden kunt stilzitten.
11. Je beste hand is tijdelijk onbruikbaar. Maar net nu moet je om drankjes voor de hele leidingsploeg.

PRIJZENKAST

Dit zijn acties om met je leidingsploeg aan de slag te gaan!

Kies uit:

- ▶ Acties voor kinderen en jongeren met een handicap
- ▶ Acties voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren
- ▶ Acties voor allochtonen
- ▶ Acties voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren én allochtonen
- ▶ Algemene acties

Acties voor kinderen en jongeren met een handicap

26

▶ Wees met de hele leidingsploeg creatief wanneer er 'problemen' opduiken en stimuleer elkaar hierin. Zo hoef je bijvoorbeeld de fietstocht voor jullie keti's helemaal niet af te schaffen wanneer er een blinde kerel in jullie Chirogroep zit. Huur een tandem, zo kan die blinde jongen ook mee. Hoe goed bedoeld ook, probeer kinderen en jongeren met een handicap niet te bemoederen of te veel te beschermen, moedig hun eigen initiatief aan, luister naar hun eigen oplossingen voor het 'probleem'.

▶ Hou rekening met je leden en hun lichamelijke en geestelijke condities. Stel het doel van je spel hierop af. Denk hierbij onder andere aan zwaarlijvige kinderen of jongeren met een lichamelijke handicap, die moeilijk kunnen winnen bij een spel met als doel 'de snelste zijn'. Kinderen en jongeren met autisme en ADHD hebben in hun spel structuur en heel wat ruimte nodig, ook ruimte voor vrij spel dus. Respecteer op bivak en op weekend sterk hun bioritme. Varieer genoeg in je programma. Voorzie niet enkel opdrachten waarmee je het met schoolse kennis makkelijk haalt.

▶ Zet eens een samenwerking op met een organisatie waar kinderen en jongeren met een handicap verblijven. Wend je bijvoorbeeld tot een Medisch Pedagogisch Instituut (MPI) in je buurt. Mogelijkheden genoeg om de samenwerking vorm te geven: de kinderen en jongeren mee op bivak nemen, af en toe laten meedraaien in jullie werking, vanaf het begin integreren in jullie afdelingen of – zoals sommige Chirogroepen – eerst een aparte afdeling voor zulke kinderen en jongeren opzetten. Veel hangt hierbij natuurlijk af van jullie draagkracht. Een stappenplan voor een samenwerking lees je in de brochure 'Komkommerin'.

▶ Trappen, smalle deuren, kleine toiletten, opstapjes: wij nemen die hindernissen meestal zonder problemen. Maar ze maken jullie lokaal allesbehalve toegankelijk voor mensen met een handicap. Al eens in overweging genomen om jullie gebouwen te verbouwen? Of om aan kinderen en jongeren in een rolstoel te denken wanneer jullie een nieuwbouw plannen? Akkoord, dat is een 'zware' actie en eigenlijk vooral lonend als jullie meerdere rolstoelkinderen of bijvoorbeeld veel blinde jongeren hebben. Vergeet zeker niet bij jullie gemeente aan te kloppen voor subsidies. Je kunt je met vragen over lokalen en subsidies wenden tot lokalen@chiro.be.

Acties voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren

- ▶ Pas de inkleding van je activiteiten aan aan je publiek. Bij maatschappelijk kwetsbare jongeren heb je vooral een publiek voor je dat erg met imago bezig is. Verkleedsessies bij 17-jarigen zullen allicht niet aanslaan, hoe 'typisch Chiro' dat verkleden je ook lijkt. Vraag naar de interesse van de jongeren en kies voor coole activiteiten. In Dubbelpunt, het tijdschrift voor en door Chiroleiding, kun je heel wat inspiratie opdoen.
- ▶ Hou rekening met de kwetsbare positie van die kinderen en jongeren. Dat betekent concreet dat je het positieve benadrukt dat die kinderen en jongeren doen, dat je op zoek gaat naar hun talenten en die expliciet bevestigt, dat je kinderen en jongeren niet op één gedrag vastpint. Verval bij fouten of lastig gedrag niet in uitspraken, zoals: "Ja, van jou had ik niets anders verwacht." Die bevestigen niet alleen de vooroordelen, maar ze zorgen ook voor een vicieuze cirkel van lastig gedrag – berisping – opnieuw lastig gedrag.
- ▶ Maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren hebben zo hun gevoeligheden. Let dus op met bepaalde spelen. Alleen voor een groep staan bij improvisatiespelen is voor hen een hoge drempel. Om zich ook in hun vrije tijd niet een 'loser' te voelen, leg je best niet te veel concurrentiegeest in je spelen. Verlies kan leiden tot conflict. Geef al je leden voldoende inspraak in de keuze van je activiteiten.

Acties voor allochtonen

► Pas de inkleding van je activiteiten aan aan je publiek. Allochtone jongens vinden een inkleding waarin je verkleed rondloopt met bijvoorbeeld een handtas en lippenstift meestal belachelijk. Spelletjes waarin je veel lichamenlijk contact hebt, schrikken de meeste moslimmeisjes af.

► Met allochtone ouders praten over alle aspecten van je werking is de inspanning meer dan waard. Op die manier ben je zelf op de hoogte van gewoontes in de gezinnen van de kinderen en jongeren en kun je tot goede en duidelijke afspraken komen in verband met bivakmaaltijden en vieruurtjes, gemengd slapen, in tenten slapen of niet, enzovoort. Verduidelijk ook dat het bivak een afsluiter van het jaar is en geen 'verplichting'.

► Vertaal de flyer die jullie aan schoolpoorten en elders uitdelen of neem een tolk mee op huisbezoek. Op het nationaal en op het regionaal Chirosecretariaat van Brussel en Vlaams-Brabant kunnen ze jullie aan in het Frans en Engels vertaalde folders voor ouders helpen. Vraag ze aan op het nummer 03-231 07 95 (nationaal) of 02-502 93 50 (Vlaams-Brabant en Brussel). Schep echter geen verkeerde verwachtingen en vertel daarom altijd dat we Nederlandstalig jeugdwerk zijn en dat er in de Chiro Nederlands gesproken wordt.

► Omwille van de gevoeligheid voor het andere geslacht kan het gebeuren dat vooral jonge pubers en allochtonen liever in een aparte groep spelen of activiteiten organiseren. Hou hier rekening mee.

28

Acties voor maatschappelijk kwetsbare én allochtone kinderen en jongeren

▶ Regelmatig naar de Chiro komen, is voor sommige kinderen en jongeren niet vanzelfsprekend of door omstandigheden moeilijk. Het helpt als je vóór de activiteit kort even langsgaat, een 'vervoersysteem' opzet of jongeren een sms'je stuurt om hen aan jullie activiteit te herinneren. Als je merkt dat er geen specifieke oorzaak is maar dat het kind of de jongere het belang van regelmaat niet inziet, ga dan een gesprek aan en probeer hem/haar positief te motiveren om zoveel mogelijk te komen. Straf niet als ze niet komen, maar beloon ze als ze wel komen. Door het kind of de jongere te straffen en iets te ontzeggen, loop je veel kans dat hij/zij afhaakt.

▶ Verduidelijk kinderen, jongeren en ouders wanneer de Chirowerking juist is, bijvoorbeeld van 14 tot 18 uur, en zeg dat het niet de bedoeling is dat het een 'in- en uitloop' wordt. Stel dat niet zomaar als 'te nemen of te laten'-regel, maar vertel er ook de redenen bij: samenspel en groepsverbondenheid zijn enorm belangrijk in de Chiro, en leiding blijft de hele (namid)dag verantwoordelijk dus is het niet de bedoeling om tussendoor even naar huis te lopen. Het lijkt een kleintje, maar deel duidelijk dag en uur van de activiteit mee en herhaal dat geregeld.

▶ Sommige ouders kunnen de deelnamekosten voor het bivak of voor activiteiten moeilijk of niet betalen. Maak bij een ouderbezoek dan discreet enkele afspraken en uitzonderingen. Denk er altijd aan hoe je de mensen in hun waardigheid laat. Vinden ze het belangrijk om wel een deel te betalen? Hebben ze liever een bivakspaarplan dan een bivakkorting? Betaalt het lid voor de ogen van de vrienden op de activiteit wel en krijgen ze het daarna terug?

▶ Ouders vinden hun mening erg belangrijk en hebben graag dat er naar hen geluisterd wordt. Ga op zoek naar een brugfiguur, die het vertrouwen kan winnen van ouders of van een organisatie én die jullie Chirogroep voldoende kent en kan 'vertegenwoordigen'. Bekijk met je ploeg wie de rol van 'brugfiguur' kan oppakken: de proost, de volwassen begeleid(st)er, de groepsleidster, een oud-leider,...?

▶ Financieel kunnen sommige ouders weinig missen en misschien is jullie groepskas ook ontoereikend? Waar een wil is, is een weg. Werk bijvoorbeeld samen met het OCMW. In sommige gemeenten wordt financiële steun geboden voor deelnamekosten aan een jeugdbeweging. Steek je licht op bij het Steunpunt Jeugd, de Koning Boudewijnstichting of JINT vzw. In de brochure 'Komkommerin' vind je achteraan een lijst met adressen van organisaties waar je subsidies kunt aanvragen. Bij Chirojeugd Vlaanderen zelf kun je een beroep doen op het Solidariteitsfonds. Informeer via Solidariteitsfonds@chiro.be voor het aanvraagformulier en de voorwaarden, of kijk op www.chiro.be/Solidariteitsfonds.

▶ Hebben jullie een ledenblaadje? Zet er dan in welke financiële acties jullie doen. Niet elke ouder durft de vraag naar financiële ondersteuning rechtstreeks te stellen. Steek je voelsprietten uit om te ontdekken voor welke (toekomstige) leden dergelijke hulp nodig of nuttig kan zijn.

▶ Voor sommige kinderen en jongeren én hun ouders is Chirokledij toch wat duur. Bepaal daarom als Chirogroep welke stukken van het Chiroassortiment je 'verplicht'. Heb je een overwegend armer publiek, kies dan ook voor minder stukken. Is het echt nodig dat iedereen op elke activiteit piekfijn is uitgedost of is enkel een beige short genoeg? Misschien komen jullie met je afdeling gezamenlijk tot een ontwerp voor een origineel T-shirt? Een andere mogelijkheid is dat je een tweedehandsstelsel opzet in je groep. Zamel de oude stukken van leden die stoppen of gegroeid zijn weer in en verkoop ze door aan nieuwe of kleinere leden.

▶ Activiteiten die samenwerkingen met instellingen, allochtonenorganisaties en WMKJ's (werkingen maatschappelijk kwetsbare jongeren) doen slagen, concentreren zich dikwijls op thema's als sport, muziek en kokkerellen. Samen een dagje naar zee of een dag in de Ardennen beleven, zijn andere mogelijkheden. In de brochure 'Komkommerin' vind je een stappenplan voor het opzetten van een samenwerking én voorbeelden van samenwerkingen die in het verleden al werden opgezet.

-
- Organiseer op de leidingskring eens een Gelijkekansengesprek. Dat is een gesprek dat binnen de thema's arbeid, asiel & migratie en burgerschap aftoetst wat de kansen van allochtonen in het bijzonder en andere kansengroepen in het algemeen zijn. Eén van de stellingen gaat expliciet over Ali die in de jeugdbeweging wil. Geen droog stellingen spel, maar een levendige methodiek die er vooral op gericht is dat iedereen zijn of haar mening kan vertellen en dat er van gedachten gewisseld wordt. In principe kun je het zelf begeleiden, maar op het nationaal Chirosecretariaat kun je ook naar een externe begeleider vragen, die met plezier (en gratis) het gesprek mee vorm komt geven.

Algemene acties

► Onbekend is onbemind. Ouders die de Chiro niet kennen, kun je makkelijker 'overtuigen' door op huisbezoek een activiteitenkalender en foto's van het vorige jaar (bivak, weekends, activiteiten,...) mee te nemen. Je kunt ook heel wat bekendmakingsmateriaal opvragen op het nationaal Chirosecretariaat (03-231 07 95), dat jullie gratis bezorgd wordt. Hier en daar is er op folders en affiches plaats om jullie eigen activiteiten aan te kondigen en typische Chiro-weetjes over jullie groep te vertellen. Op die manier zien ouders ook echt waarmee jullie bezig zijn, waar jullie voor staan. En wist je trouwens dat zelf bij hen langsgaan meer kans op slagen heeft dan alle ouders uit de buurt in jullie lokalen uitnodigen? Op voorwaarde uiteraard dat je vooraf verwittigt (dag en uur) wanneer jullie precies zullen langskomen. In de brochure 'Komkommerin' lees je meer over het leggen en onderhouden van contacten met ouders.

► Ga bij 'nieuwe' leden geregeld op huisbezoek om zo een vertrouwensband op te bouwen. Zorg voor een bekend gezicht (bijvoorbeeld de afdelingsleiding) naar hen en hun ouders toe, dus laat niet telkens iemand anders van de leiding hen bezoeken.

► Niet iedereen is vertrouwd met jullie Chirotradities en regeltjes. Wees je bewust van de culturele eigenheid van jullie groep en stel dingen die een drempel voor anderen kunnen vormen geregeld in vraag. Lees er de brochure 'Komkommerin' op na en sta tijdens de leidingskring nog eens stil bij mogelijke drempels van jullie Chirogroep. Waarom komen bepaalde kinderen en jongeren niet naar onze Chirogroep? Waarom stappen wij minder snel op bepaalde kinderen en jongeren af om hen erbij te hebben? Geef ook tijd aan nieuwe leden om hen te laten wennen aan je groep. Leg dingen uit die voor jullie vanzelfsprekend lijken, bijvoorbeeld afspraken over roken en gsm-gebruik, pet op of af tijdens het eten, wat gebeurt er tijdens een opening en waarom doen jullie dat? Denk hierbij ook aan afspraken in verband met leefregels en hoe je reageert wanneer ze overtreden worden.

► Doe je al heel wat inspanningen om kinderen en jongeren die het financieel moeilijk hebben op te nemen in je groep? Kan jullie eigen groepskas dat niet alleen dragen? Dan kun je een beroep doen op het Solidariteitsfonds van Chirojeugd Vlaanderen voor financiële steun. Een aanvraagformulier en voorwaarden vind je op www.chiro.be/solidariteitsfonds.

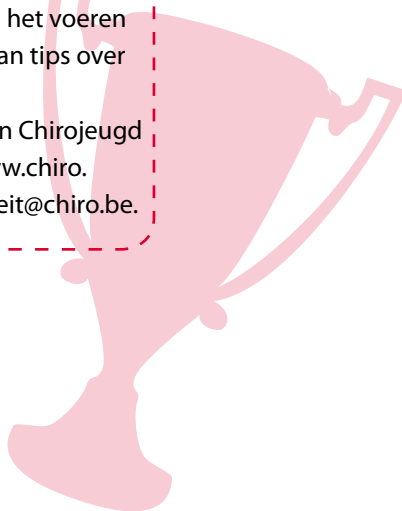
► Merk je uitsluitings- of pestgedrag onder je leden? Pak dat dan meteen aan en laat het niet zomaar aanmodderen. Durf de afdeling(en) in kwestie hiermee te confronteren. Reageer tegenover je leden niet in de zin van: "Pesten mag niet!", maar stel vragen als: "Waarom stoort jij je aan (het gedrag van) die persoon?". Op die manier hou je het gesprek open en leer je je leden hun mening te kennen te geven. Afhankelijk van de cultuur in je ploeg en Chirogroep zullen je leden ofwel een gesprek ofwel een spel hierover verkiezen. Afhankelijk ook van (de ernst van) de situatie, haal je er de ouders van pester(s) en gepeste(n) bij. Nog meer tips om pesten aan te pakken, kun je vinden in de boeken 'Pesten in het jeugdwerk' en 'Uitgesloten wegens', te koop in De Banier, de Chirowinkel.

► Uitleggen wat Chiro is, betekent heel veel dingen duidelijk maken. Je denkt logischerwijze aan info over wanneer en waar jullie samenkomen, welke prijs jullie werking en activiteiten heeft (en welke mogelijkheden tot korting),... maar geef ook verzekeringsinfo mee, vertel dat jullie een jeugd- en vrijwilligersbeweging zijn (voor en door jonge vrijwilligers), dat Chiro méér is dan spelen alleen, dat leiding vorming volgt en hiervoor attesten krijgt (dat geeft vertrouwen, méér dan je denkt!), benadruk het participatieve en het groepsgevoel door spel, leg uit dat jullie in afdelingen werken die verdeeld zijn volgens leeftijd, nuanceer het regelmatigheids criterium door te zeggen dat je toelaat dat kinderen en jongeren zeker drie keer komen 'om eens te proberen', beklemtoon dat jullie zeker openstaan voor iedereen en dat alle culturen en mensen welkom zijn in de Chiro.

- ▶ Gaan jullie elk jaar 'flyeren' in de buurt? Vergeet dan ook geen flyers 'binnen te steken' bij de naburige speelpleinwerking, het OCMW, het CLB, opvangcentra, allochtone werkingen, instellingen, vluchtelingenorganisaties, de jeugddienst, het cultureel centrum,... of stap er eens binnen. Hoe meer instanties en mensen je Chirogroep kennen, hoe beter. Niet alleen om meer kinderen en jongeren te werven, maar voor een breder netwerk en draagvlak in jullie buurt!
- ▶ Toegegeven, het zijn niet altijd de leukste taken, maar met jullie Chirogroep meewerken aan het mosselfeest van de gemeente of eens een opruimactie van jullie lokalen organiseren, doet jullie (Chirogroep) goed. Komaf maken met afgedankte winkelkarren, rotte autobanden en overvolle peukenpotten op jullie terrein zijn kleine dingen die het beeld over jullie Chirogroep positief beïnvloeden. Jullie winnen er het vertrouwen van mensen uit de buurt door, die de Chiro niet altijd even goed kennen (of er een ander beeld van hebben of denken dat ze de Chiro maar al te goed kennen). Geen betere wervingskanalen dan mensen die denken: "De Chiro is goed bezig!"... en die dat verder vertellen aan iedereen die het horen wil!
- ▶ Kinderen die ver van het lokaal wonen, jongeren die geen fiets of brommer hebben (of er geen kunnen betalen), ouders zonder auto, kinderen en jongeren die gevaarlijke kruispunten moeten passeren, ouders met kleine baby's die overdag slapen: allemaal hebben ze een reden waarom ze niet (op tijd) aan jullie lokalen geraken. Spreek met de leidingsploeg een beurtrol af om die kinderen en jongeren op te halen of organiseer een ophaalpunt op een plaats die wel bereikbaar is en waar iedereen bijvoorbeeld verzamelt om 13.30 uur.
- ▶ Wie spelregels niet (voldoende) kent, kan niet meespelen. Leg daarom je activiteit verstaanbaar uit, in korte zinnen en juiste woorden. Maak je speluitleg desnoods visueel (met een tekening van alle stappen die het spel doorloopt of 'in slow motion'), toon daadwerkelijk de afbakening van het terrein ('van hier tot daar'), geef een afbeelding mee van iets wat gezocht moet worden, maak een voorbeeldje wanneer jullie gaan knutselen of speel eerst een proefspelletje. Zorg er in ieder geval voor dat iedereen mee is voor jullie beginnen te spelen!
- ▶ Begroet je leden één voor één, wees enthousiast, speel zelf zoveel mogelijk mee, toon waardering en spreek wat je waardeert expliciet uit. Op 101 manieren kun je je leden zich thuis laten voelen in de Chiro. Brainstorm met je leidingsploeg eens over nieuwe mogelijkheden om je leden zich echt welkom te laten voelen of duik in de brochure 'Komkommerin'.
- ▶ Een Chirocursus maakt je enthousiast! Maar ook door andere cursussen te volgen, steek je heel wat op. Informeer je over het vormingsaanbod bij het nationaal Chirosecretariaat (03-231 07 95), bij provinciale en regionale organisaties en bij specifieke verenigingen. Wie vorming volgt, wordt heel wat wijzer én krijgt van de gemeente dikwijls een groot stuk van het inschrijvingsgeld terugbetaald. Vraag het na!
- ▶ Contacteer regionale of plaatselijke organisaties zoals Uit De Marge, Lejo, Arktos, Oranje of PAJ. Zij kunnen jullie ondersteunen bij het opzetten van samenwerkingsverbanden en op vele van jullie vragen een antwoord geven. In de brochure 'Komkommerin' kun je hun adressen vinden.
- ▶ Maak je leden mee bewust van het belang van toegankelijkheid van jullie Chirogroep. Speel met je afdelingen eens een informatief spel. Heel wat spelen over 'diversiteit' kun je bij het CIS (Centrum Informatieve Spelen) vinden, maar ook de Chiro en andere organisaties werkten al heel wat uit. 'Draaikracht' is er één van. Het hele aanbod aan spelen (mét een korte uitleg) vind je in de brochure 'Komkommerin'.
- ▶ Voor sommige ouders kan een huisbezoek controlerend overkomen of ze houden zonder meer hun thuissituatie liever voor zich. Respecteer die keuze en denk na over andere mogelijkheden: een ouderavond in het (opgeruimd) lokaal, waarbij mensen op de achtergrond kunnen blijven en je toch onder vier ogen kunnen spreken als ze dat willen. Of een ouderenquête bij al je leden, die voor sommige mensen een gemakkelijker manier kan zijn om te verwoorden wat ze kwijt willen. Het is een beetje wikken en wegen wat je onderneemt om met ouders van (toekomstige) leden in contact te komen en te blijven.

► Er nog niet helemaal uit of zit je nog met vragen? Hebben jullie interesse in de brochure 'Komkommerin', in het stappenplan om vluchtelingen mee op bivak te nemen, in solidariteitsspelen, in het voeren van een Gelijkekansengesprek? Nood aan tips over uitsluiting en pestgedrag? Contacteer het nationaal secretariaat van Chirojeugd Vlaanderen (03-231 07 95), surf naar www.chiro.be/diversiteit of stel je vraag via diversiteit@chiro.be.

Chirojeugd-Vlaanderen vzw
Kipdorp 30 • 2000 Antwerpen
03-231 07 95 • www.chiro.be

